

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vank dan zvečer, izdaja se štirikrat na teden, ter volja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 26 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pošten, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele velike več, kolikor znaša poština. — Na naročbe se istočasno vpošiljajo naročnine se ne izira. — Za ostanke se plačuje od petostopenjske pošte vrsto po 12 h, če se ostanke tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Zadržati se ne sme. — Uredništvo in upravlništvo je v Kančevih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravlništvo pa v pritličju. — Upravlništvo naj se blagovoljivo pošilja naročnine, reklamacije, ostanke, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravlništva telefon št. 55.

In necessariis unitas!

Klerikalizem dviga v Avstriji v zadnjem času držeje kakor kdaj preje svojo glavo in kakor vse kaže, si bode v doglednem času priboril v državi takšno moč, da bo lahko dokaj uspešnejše kakor dosedaj, vplival na razvoj državnega našega organizma.

Z novo volilno reformo pridobe največ klerikalne stranke, ki bodo iz volilnega boja brez dvoma izšle znatno ojačene. Zaduje deželnozborske volitve v splošni kuriji na Moravskem so to pokazale docela očitno.

Ta nevarnost, da si klerikalizem pribori na vsi črti moč, ki bi ga usposabljal, da bi lahko odločilno in usodopolno vplival na vse javno življenje, je prisilila nemške svobodomiselnice stranke, da so jele resno razmišljati, da-li bi ne kazalo, da se med sabo raliirajo spričo velike opasnosti, ki grozi vsem s strani mednarodnega klerikalizma.

Tudi med Čehi se je že ventiliralo vprašanje o koncentraciji vseh svobodomiselnih strank.

Torej med Nemci in Čehi se že resno razpravlja o stnitvi vseh svobodomiselnih elementov v eno enotno talango v boju proti ultramontanstvu, dasi je treba priznati, da si ne more niti med Nemci niti med Čehi klerikalizem pridobiti — četudi pod najugodnejšimi pogoji — toliko moči, da bi lahko odločilno vplival na vse javno življenje in uspešno zaviral narodni in kulturni napredek.

Pri nas Slovencih je to drugače! Vse kaže na to, da zavlada v najbližji bodočnosti pri nas na vsi črti klerikalna stranka in združi v sebi vso oblast. Kaj to znači, vedo presoditi samo oni, ki so že imeli priliko, čutiti na sebi pezo železne klerikalne pesti.

Neše ljudsko-šolsko in srednje-šolsko učiteljstvo bi znalo pripovedovati zanimive zgodbe o tem kapitulju že sedaj, ko so vendar pri nas

klerikalcem še kolikor toliko pristrižene peruti!

Ne samo, da bi se lahko vrnili časi stare šole, ko je bil župnik nemejen gospodar v šoli, učitelj pa njegov hlapec, nego več kakor gotovo je, da bi se vsaka svobodna misel, vsako napredno naziranje v kali udušilo z nasilnimi sredstvi v tistem trenutku, ko bi klerikalizem dobil oblast v deželi v svoje roke.

Kako usodopoln udarec bi to bil za slovenski narod vobče in za njegov kulturni razvoj in napredek, nam pač ni treba še posebe naglašati!

Pripominjamo samo, da smo si Slovenci priborili vse naše kulturne pridobitve v času, ko se je misel svobodna vkoreninila tudi v našem narodu in ko je pričela energično borbo proti klerikalnemu mračnjstvu.

In naša književnost? Bujno se je razcvetela šele takrat, ko je preko slovenskih pokrajin zavel svez vse oživljajoč diha svobode in napredka!

Kakor je potreben človeku zrak, da živi, tako potrebna je tudi narodu slovenskemu misel svobodna, ako hoče živeti in napredovati!

Brez svobode, brez napredka je narod mrtev, je izročen poginu!

Narod slovenski čaka taka usoda, ako ga dobi popolnoma v oblast klerikalizem.

Kdor čuti narodno, kdor želi dobro svojemu narodu, se mora zavedati svoje dolžnosti, da napne vse svoje sile, da se prepreči nevarnost, ki preti slovenskemu narodu, ako ga dobi v svoje krute kremplje klerikalni zmaj.

Bolj nego Nemcem in Čehom je potreba nam Slovencem, da se združimo vsi svobodomiselni elementi v interesu dobre narodne stvari v močno bojno falango, ki bo lahko uspešno pobijala vse klerikalne pretenzije!

Narodna napredna inteligenca si je sedaj ustvarila nov, modernim zahtevam v vsakem oziru odgovarjajoč program, ki ga lahko z obema rokama

podpiša vsak pošten svobodomiselni Slovenec.

Ta program je treba oživitviti, uveljaviti. To je pa mogoče samo z marljivim, požrtvovalnim delom! Za delo so pa potrebni delavci!

In delavcev, ki so dobre volje, potrebuje stranka sedaj, ko se s tako silo širi po domovini črna kuga, bolj kakor kdaj preje!

Bodočnost domovine je v nevarnosti, tega se naj zaveda vsak pošteno misleči svobodomiselni Slovenec!

Malenkostni oziri in osebne mržnje naj izginejo, brezpomembna nesporazumljenja naj prenehajo in vsi svobodomiselni narodni elementi naj se strnejo v eno celoto, naj se združijo pod krovom stranke, katere bistvo tvorijo svobodomiselna, napredna načela!

Parola „In necessariis unitas!“ še ni bila za svobodomiselne Slovence še nikdar tako pomenljiva, kakor v sedanjem težkem položaju!

Državni zbor.

Dunaj, 19. novembra. Današnja seja se je pričela šele ob polu 4. pop. — Poslanca Voušek in dr. Korošec sta interpelirala justičnega ministra zaradi slovensčine pri sodiščih na Spodnjem Štajerskem in na Koroškem.

Nadaljevala se je podrobna razprava o 4. skupini volilne reforme, ki se je v sobotni seji tako nepričakovano prekinila. Govorila pa sta le poslanca Pacher in Sobotka. Posl. Pacher je zahteval avtonomijo za Nemce na Češkem, češ, da sicer češki deželni zbor ne bo mogel delovati. — Posl. Sobotka je odgovarjal, da bi se morda dalo govoriti o principu narodne avtonomije, ako se bo izvedla enakopravnost in ako se bodo tudi Nemci zavedli, da pomeni češko državno pravo tudi za nje varstvo njihove kulture, njihovega jezika in njihovih gospodarskih interesov; dokler pa grozi Nemci z obstrukcijo,

kadar se gre za razvoj naravnih pravic češkega naroda, se nikakor ne more govoriti o miru.

Pri glasovanju je bila 4. skupina volilne reforme sprejeta v odsekovi obliki.

Nato se je začelo razpravljati o 5. skupini, ki obsega §§ 1., 2., 3., 6., 7. in 8. — Posl. Pergelt je utemeljeval svoj minoritetni predlog, naj bi se mestni volilci v Pragi, Smihovu, Kralju Vinohradih, Žižkovu, Budějovicah in Plzni razdelili v češke in nemške volilne skupine ter bi se naj razdelitev volilnih okrajev temu primerno spremenila. — Poročevalci Cipera, dr. Tavčar in Kaiser so se odpovedali besedi ter si pridržali zaključno besedo. — Posl. Tollinger je utemeljeval predlog za pluralitetno volilno pravico. — Posl. Choc je zahteval za Čeha na Nižjeavstrijskem en mandat. — Posl. Wasilko je govoril proti določbi, da edino v Galiciji ni vsaka občina volilni okraj, temuč občine nad 2500 prebivalci. Na ta način bo mogoče deželnim političnim oblastnikom pripraviti Maloruse še ob tisto malo število mandatov, ki so jim jih priznali.

Razprava se je prekinila ter se bo nadaljevala v jutrišnji seji. Glasovanje o peti skupini bo najbrže šele v četrtek. To glasovanje bo provzročilo največje težave v celi debati.

Bodoče državnozborske volitve.

Dunaj, 19. novembra. Danes zvečer so imeli ministri in načelniki klubov posvetovanje zaradi spremembe IX. člana državnozborskega volilnega reda. Dosedaj namreč določa ta član, da morajo biti po celi Avstriji volitve en dan. Poljski poslanci pa zahtevajo, naj se po potrebi dovolj, da se smejo v kateri deželi izvršiti volitve tudi po dva ali tri dni. Nadalje se je v tej konferenci določil tudi program za zborovanje delegacij.

Praga, 19. novembra. Svobodni Vsenemci so imeli včeraj zaupni shod ter se posvetovali o združitvi vseh nemških strank za bodoče državnozborske volitve. Shod se je izrekel za tak volilni kompromis, imenoval več kandidatov ter sklenil v drugih okrajih podpirati kandidate drugih nemških strank.

Inomost, 19. novembra. Tirolska klerikalna stranka priredi neposredno pred novimi volitvami katoliški shod, h kateremu pridejo vsi trije škofje. Katoliški shod bo naperjen proti krščanskim socialistom, da jih izpodrine z volišča! Tu se najbolj vidi, kak namen imajo sploh katoliški shodi.

Pospeševanje industrije na Ogrskem in Hrvaškem.

Zagreb, 19. novembra. Dne 25. t. m. bo v Zagrebu skupna konferenca ogrskih in hrvaških tovarnarjev, da določijo skupno akcijo za pospeševanje industrije. Pri tej priliki bodo razpravljali tudi o tarifni politiki bosansko-hercegovinskih železnic.

Ministrska kriza v Črni gori.

Cetinje, 19. novembra. Vlada je podala demisijo, ki jo je knez sprejel in naznanil skupščini. Knez je pozval k sebi na posvetovanje zbornično predsedstvo, poslance in druge merodajne osebe Cetinja.

Dogodki na Ruskem.

Varšava, 19. novembra. Policijski se je posrečilo izslediti in prijeti vse osebe, ki so izvršile znani napad z bombami na poštni vlak v Rogovu. Napadalcii so člani poljske socialistične stranke v Varšavi in Lodzu. Pri napadalciih je dobila policija deset bomb. Tudi ostale izvršene in ponesrečene napade na železnice in pošte je izvršila ista organizacija.

Petrograd, 19. novembra. V Birnborgu na Finskem je policija v

LISTEK.

Moje letovanje.

Pripoveduje dr. V. K.

(Dolge.)

Ko bi bil imel s seboj kolo, pehla, oziroma šel bi odtod lahko proti Trem Križem (Tre Croci), koder je od Mizurine najkrajša pot v Cortino d'Ampezzo. Ker sem ga pa pustil v Schluderbachu, moral sem po isti poti nazaj. In bilo je tudi tako prav. Zakaj glavna cesta, ki vodi iz Schluderbacha proti Cortini, je zelo lepa in interesantna vsled drznih serpentin, po katerih je mestoma izpeljana. Pa tudi okolica je velezanimiva.

Ko sem se v Schluderbachu malce okrepčal, zasedel sem okoli poldne kolo in se spustil v tek. Nekaj kilometrov je cesta še napeta, dokler se ne vzpne do absolutne višine 1450 m, potem začne pa padati in pada daleč doli do zgornjeitalske nizave. Vendar je padec le malokje tako hud, da bi se ne moglo varno voziti. Tako sem se vozil nad sto kilometrov, ne da bi mi bilo treba posebno pritiskati, in le tam, kjer so

bile serpentine preveč zavite, na kar opozarjajo svarilne tablice ob cesti, sem razjahal kolo in hodil peš. Razsedel sem ga pa seveda tudi ondi, kjer si je bilo treba kaj natančneje ogledati.

Vezezanimiv je bil pogled na Monte Cristallo, ko sem mu privozil za hrbet. Od tukaj se vidi orjaku prav v rebra: velikanski skladi so nametani drug na drugega, najvišji pa štrle v nebo v fantastičnih oblikah, kakor pošasti. Naravnost čaroben mora biti v jasni mesečni noči.

Srečal sem tri turiste, namenjene na Monte Cristallo, ko so ravno prihajali iz krčme. Dasi so bili že v onih letih, ko nosi po vulgarni morali filistrov kisloresni obraz in stopaj preračunjeno umerjenih korakov, vedli so se kot kočurci. Ne samo da so vriskali, kakor urlavbarji, metali so tudi klobuke v zrak in po tleh, da bi mislil, da so iz uma. Umazana krčmarica pa je sredi ceste skalala in se vrtela, da so se ji krila optalala okrog drobnih beder, kličeč za njimi iz polnega grla „Z Bogom“ in „Na svidenje“. Tej veseljaški družbi pokazati sem moral tudi jaz svoje simpatije. Ko sem pridrdral do njih, sem zavriskal, da je zabrlizgnilo, ka-

kor iz kake počene parne piščalke. Pri tem napornem dušku pa sem zgubil ravnotežje in malo je manjkalo, da se nisem zvrnil v zacementirani jarek, pri čemer bi si gotovo odčesnil svoj nohet žalostnega spomina.

Nekoliko pred Cortino sem videl gospoda, ki je nesel neko damo čez jarek. Ona se ga je držala za vrat, on pa je držal njo precej nižje dol. Ker je bila dama lepa in mlada, bilo mi je v resnici žal, da se ji nisem jaz ponudil za ta težaki posel. Prosim vas, zakaj pa ne? Močan sem, dobrega srca tudi. Pa je že smola: k delikatnim slučajem prihajam redno prepozno.

Cortina d'Ampezzo leži v romantični kadunjasti dolinici. Obdajajo jo visoki Dolomiti, skoznjop pa teče majhen potok. Hoteli za letovišanje leže ob cesti, s pogorskih reber se pa prijazno svetlikajo izza zelenja tirolske kmetske hišice z zidanim pritličjem in lesenim nadstropjem. Nekoliko vstran visoko gori nad cesto stojita dva velika in elegantna penzionata z napisom: Mira monti (Občuduj gore). In res, primernejšega imena bi se jima ne bilo moglo dati. Zročemu skoz okna teh krasnih stavb se ti nudi razgled, kakršnega najdeš le

malokje na božjem svetu. Seveda so cene tukaj visoke, da jih zmorejo le bogatinci. Sicer pa kdor pride z Angleškega in Francoskega sem na letovišče, mora že imeti dovolj pod palcem. In letoviščarji so večinoma Angleži in Francozi.

Jaz sem se mudil v Cortini le mimogrede. Spoznal sem pa, da prevladuje tukaj že laški življenj. Domačini govore menda le laški.

Nadaljujoč svojo pot privozil sem kmalu do avstrijskolaske meje. Na laški strani ni več letovišč, dasi so kraji še daleč doli ravno tako lepi in romantični, kakor onkraj meje. Tudi tiste snažnosti in blagostanja ni videti, kakor na avstrijski strani. Cesta je sicer še vedno enako lepa, vendar ker je nekoliko prej tod okrog deževalo, bila je polzka, tako da sem moral voziti zelo previdno in mestoma tudi peš hoditi. In ker je bilo proti jugu še vedno močno zakajeno, bal sem se, da me zaloti dež in me prisili prenočiti tukaj kje v kaki gostilniški podrtiji. K sreči se pa to ni zgodilo. Proti šesti uri popoldne sem privozil v Pieve di Cadore. Sicer leži to mesto nekoliko vstran od glavne ceste, vendar ogle dati sem si ga hotel, ker je to roj-

stni kraj slavnega slikarja Tiziana, ki ima tukaj na glavnem trgu svoj spomenik iz bronu.

Gostilničar, v katerega gostilni sem se mudil, mi je sicer prigovarjal, da naj ostanem pri njem, češ, da do Longarone, kamor sem hotel še tisti dan priti, je še daleč; vendar pa ga nisem poslušal, ker je moj kolesarski kačipot imel razdalje med Jieve in Longarone zaznamovano samo s 15 kilometri. Vozeč se naprej sem pa kmalu spoznal, da zaznamek na kačipotu ne more biti točen; zakaj ciklometer na mojem kolesu je že kazal nad 15 km, jaz pa še vedno nisem bil v Longaronu. To mi je pripravljalo skrb, zlasti še ker se je že začelo mračiti, ob cesti pa ni bilo videti gostiln, pripravnih za prenočevanje. Če sem pa koga vprašal, kako daleč je še do Longarone, vsakdo mi je povedal drugačno razdalje. Sicer je pa okolica tudi tukaj okrog zelo interesantna. Izza nekega zatišja kuka mogočni fort s svojimi proti cesti obrnjenimi žreli. Cesta se pa vije visoko ob gorski rebri, došim sumi daleč doli v globini reka Piave, napravljajoč slapove in kaskade.

(Dolge prih.)

skladišču trgovca Viboma našla veliko zalogo orožja. Orožje je bilo vtiho-tapljeno na ameriški ladji v zabojih kot „ameriško meso“.

Petrograd, 19. novembra. Včeraj je bil občni zbor takozvanih „oktobristov“ pod predsedstvom Gučkova, ki je izjavil, da bo stranka šla v volilni boj za monarhistično državno obliko in za narodno enakopravnost. Toda na ustavni državni obliki se morajo izvršiti velike demokratične reforme.

Nemčija in njene kolonije.

Berolin, 19. novembra. Za kolonijo v Afriki troši Nemčija toliko denarja, da so v primeri s tem koristniki, ki jih dobiva od kolonije, prav iluzorne. Sedaj je došlo nemškemu državnemu zboru zopet neprijetno presenečenje: vlada zahteva za kolonijske potrebe 30 milijonov naknadnega kredita za leto 1906. Redni proračun je znašal vsled vstaje 77 milijonov. Potemtakem požre Nemčiji Bismarckov šport v Afriki za leto 107 milijonov mark.

Obrtni vestnik.

Dopustnost ustmenih carinskih napovedi ob uvozu blaga. Kakor v raznih drugih pravnih strokah, pogrešamo v avstrijskem zakonodajstvu tudi pri carinskih zakonih enotnosti. Podlaga carinskemu poslovanju je še dandanes carinski in monopolni red iz leta 1835, ki vsebuje podrobne carinske predpise. Uvideva se splošno, da ti predpisi ne odgovarjajo več današnjim prometnim potrebam, ali temeljito predelati to pravno stroko branijo pred vsem konstantna nasprotstva z Ogrsko, kjer so istotako v veljavi določbe carinskega in monopolnega reda, nadalje pa tudi splošni politični položaj v monarhiji ni tak, da bi bilo možno, lotiti se z upanjem na uspeh moderniziranja osnovnega carinskega zakona. Vlada si zategadelj pomaga s popolnjevanjem carinskih zakonov potom naredb. Tako se skuša zadostiti vsaj najnujnejšim potrebam. Vodilo v carinskem poslovanju je, da je carinske napovedi o blagu, ki se izvažajo v inozemstvo, kakor o blagu, ki prihaja v monarhijo, podajati pismeno. Ali že ukaz finančnega ministra iz leta 1853 dopušča v tem pogledu nekatere izjeme. Potniki smejo pri carinskih uradih glede svoje prtljage in sploh glede blaga, ki ga imajo seboj in ni omejeno za trgovino, podajati ustne napovedi. Ustmena napovedi zadostijo ob uvozu blaga, nadalje če uvozna carina ne presega zneska desetih kron; če se uvažuje živina, je dovoljena ustmena napoved, ako enkratna pošiljatev ne obsega več od desetih glav. Ob izvozu blaga v inozemstvo je ustmena napoved dovoljena pri pošiljativah, ki ne presegajo dvakrat pravkar povedane meje. Ukaz finančnega ministra iz leta 1874, ki je bil do zadnjega časa v veljavi, je dovoljeval v tem oziru ustmene carinske napovedi ob uvozu blaga, ako ob pošiljativah živine enkratni import ni presegal 20 glav, pri drugem blagu, ako uvozna carina ni znašala več nego 30 kron. Najnovejša odredba finančnega ministra, ki jo objavlja državni zakonik, razpolan dne 10. novembra, prinaša dalj segajoče olajšave in dopušča import ustmene carinske napovedi v primeru, da odpadajoča uvozna carina ne presega zneska 60 kron. Ostale določbe v tem pogledu tako glede uvažanja živine in zacarinjevanja pri manjših carinskih uradih ostanejo neizpremenjene.

Kdo sme sklicevati pomočniški zbor? Obrtna zadruga, ki so ustanovljene po določbah obrtnega reda, združujejo obrtnike vseh, ali določenih obrtnih strok kakega kraja ali okraja. Obrtna zadruga so organizacija mojstrov. V področju posameznih obrtnih zadrug pa obstaja tudi organizacija pomočnikov, to je pomočniški zbor, ki ima za člane one pomočnike, ki so v službi pri obrtnikih, ki so člani zadruga. Pomočniški zbori posameznih zadrug imajo lastne statute, katere potrdi deželna vlada. Pomočniški zbor zastopa interese in koristi pomočnikov, voli si načelnika in odbor. Pomočniški zbor je organizacija v organizaciji. K obnim zborom pomočnega zbora pošilja obrtna zadruga svoje delegate, obratno pa tudi pomočniški zbor delegate k obnim zborom obrtnih zadruga. Delegati imajo le posvetovalen glas. Obrtni red sicer izrečno določa, da je pomočniški zbor sklicati prvič obrtnemu oblastvu; pozneje pa da je sklicevati pomočniški zbor na obne zbere načelniku pomočnega zbora na poziv združnega načelnika. Navzlic tej precej jasni določbi so ponekod nastala nasprotstva, ker so načelniki pomočni-

ških zborov po svoji volji sklicevali obne zbere. Ker se smatra pomočniški zbor za integrirajoč del obrtnih zadruga, je nositi obrtni zadrugi stroške za pomočniški zbor. To pa se lahko izrablja na način, ki oškoduje člane obrtnih zadrug, ki morajo prispevati za pokritje združnih stroškov. Dogodilo se je, da je načelnik pomočnega zbora skliceval, ne meče se za združnega načelnika, obne zbere pomočnega zbora, kadar se mu je zljubilo. Zadruga pa je morala nositi stroške. Pred nedavnim časom je upravno sodišče vsled pritožbe prizadele zadrugo razsodilo, da se smejo obni zbori sklicevati od načelnika pomočnega zbora le na poziv združnega načelnika.

Zakon o obdačenju mineralnega olja določa, da je od mineralnega olja, ki ima pri 12° Reomirja manjšo gostoto od 870 stopinj, plačevati porabino v znesku 13 kron od 100 kg. Davek je plačevati rafinerijam mineralnega olja. Vendar pa se je po posebnih zakonih določilo, da je bencin, ki služi kot obrtna snov motorjem, nadalje bencin, ki se rabi v ekstrakcijske namene v kemičnih pralnicah, mišarnah in drugih takih podjetjih, proti posebnemu dovolilu dopušče oddajati, ne da bi bilo treba plačevati konsumni davek. Vsled te olajšave se je poraba bencina v znatni meri zvišala na eni strani zategadelj, ker so tudi manjša obrtna podjetja uvedla motorje v svojih obratih, na drugi strani pa zategadelj, ker prihaja v promet vedno več motorških koles in avtomobilov. Pripomniti je, da se sme pri nas sedaj oddajati davka prosto le ono mineralno olje, ki ima pri 12° R manj kakor 770° gostote. Rapidno rastoča poraba bencina za industrijalne svrhe in za motorje sploh, kaže svoj vpliv že pri cenah bencina, ki se polagoma draži. Če bode, kar je v danih razmerah pač pričakovati, potreba v bencinu rasla, je malone neizogibno, da bode šla cena višje, to tembolj, ker produkcija ne bo mogla več slediti potrebam konsuma v tuzemstvu. Export itak pada; dočim je znašal leta 1904 še 137.000 q, je padel leta 1905 na okroglo 81.000 q. Enake razmere kakor v naši državi se kažejo tudi v inozemstvu. Slabe posledice vsled podražitve bencina za industrijo sploh, zlasti pa mali in srednji obrt, so evidentne. Mislimi je torej na pomoč, zakaj opustitev motornega obratovanja se mora preprečiti. Akcija meri na to, da se obstoječi zakon glede dopustnosti prejemati davka prosti bencin izpremeni, in sicer na ta način, da bi bilo rafinerijam dovoljeno oddajati tudi teže mineralno olje kakor sedaj. Od strani rafinerij se predlaga, da bi bilo dovoljeno pod enakimi pogoji, kakor sedaj, dobivati davka prosto mineralno olje, čigar gostota ne presega 880°. Pričakovati je, da se posreči v interesu obrta in industrije zadobiti te prepotrebne olajšave. Zlorabe se po zatrdilu strokovnjakov ni bati, ker je mineralno olje te vrste vsled velike specifične teže za žgalne namene nerabno, ter je moč to olje črno barvati, tako da je kontrola pri porabi celo lažja nego sedaj pri bencinu.

Nova pogodba s parobrodno družbo Lloyd. Ker poteče z 31. decembrom obstoječa pogodba z Lloydom, je vlada predložila državnemu zboru načrt nove pogodbe, ki je sestavljen po predlogih gospodarskih korporacij ter po vestnem posvetoivanju v industrijskem svetu. Pogodba naj bi se sklenila za dobo 15 let. Lloyd bi bil zavezan, dovršiti na leto po 1.499.866 morskih milj, od teh odpade na Sredozemno morje 678.642 morskih milj, na prekmorsko službo pa 562.992 morskih milj. Najmanjša hitrost mora znašati 10 morskih milj na uro. V primeri s sedanjo pogodbo bo Lloyd primoran povečati vožnje skupno za 323.562 morskih milj. Državni prispevek na leto bi znašal 7.234.412 kron, dočim znaša po sedanji pogodbi 5.820.000 kron.

Glasovi iz Idrije.

Obrtno-nadaljevalna šola in nekateri mojstri. Ravnanje se po resničnem pravilu, da prebiva v utrujenem telesu tudi utrujen duh, je sklenilo vodstvo obrtno-nadaljevalne šole, da se bode odslej na tej šoli vršil pouk v četrtke dopoldne namesto dosedanjega večernega pouka. Vsak napreden človek bi moral odobravati to jako pametno in humano odredbo. Obrtno-nadaljevalna šola ima vendar ta namen, da učence vsaj nekoliko pouči o najnovejših stvarih, kojih znanje potrebuje vsak obrtnik vsak dan; da dobijo učenci nekaj pojma o računanju, knjigovodstvu itd.; onim, ki so prišli iz katerih hribov, mora obrtno-nadaljevalna šola nadomestiti tudi ljudsko šolo: učiti jih mora pisati, brati itd. Kako pa naj vrši šola svojo plemenito nalogo z večernim poukom, ko prihajajo učenci v šolo tako utrjeni in zaspani, da telesno sicer prisostvujejo pouku —

toda skoro bi jim bilo treba podpirati trepalnice — njihov duh pa spava spanje pravičnega. Mesto da bi se prišli v šolo učiti, delati, pridejo počivati. Kajti o tem že dvikajo vrabci po strehah, da nekateri mojstri za svoje učence ne poznajo nikakih „uradnih ur“. Mlad človek potrebuje spanja, toda spi naj doma, ne v šoli. Večerni pouk torej vajencem ne more toliko koristiti, kakor bi bilo želeli. Sedaj pa, ko se hoče temu odpomoči, se nekateri mojstri temu upirajo. Za danes bi svetovali možem, naj ne gledajo na tistih par uric, katere bodo učenci presedeli v šoli, ampak naj raje premislijo, koliko bi njim samim danes hasnilo, ako bi se bili kdaj kaj učili; zato naj privoščijo vsaj svojim naslednikom nekoliko več tako potrebne izobrazbe. Predurijo naj pa tudi to, da bodo učenci, ki se bodo v šoli kaj naučili, dosti bolj porabni tudi v obrti, in da bodo imeli tudi do mojstrov večje spoštovanje, ko bodo uvideli, da jim ti le dobro žele. Torej mojstri, ne branite učencem pouka, temveč silite jih k učenju. To bo vam v čast, učencem pa v korist.

„K. k. Werksvolksschule“ bo pač vedno pastorka rudniške direkcije, dokler bo na svetu. Ko bi morali vsakokrat razobesiti belo zastavo raz šolsko poslopje, kadar bi bilo na tem zavodu vse v redu, tedaj — to lahko rečemo z mirno vestjo — Idrijčanje ne bi nikdar videli te zastave. Poleg pomanjkanja učnih moči je zlasti pomanjkanje šolskih prostorov bilo na repertoarju pritožb v zadnjih letih. Število učnega osebja se je sicer v zadnjem času nekoliko pomnožilo, šolskega poslopja pa erar noče razširiti, ker se nadeja, da se bode v kratkem rešil neljube rejenke. Zato pa lahko trdimo, da je Idrija glede ljudskega šolstva med kranjskimi mesti — najzadnja. Tisti erar, ki je iz Idrije izmolzel toliko in toliko milijonov, nima za svojo šolo toliko prostora, da bi vsaj vsak razred imel svojo sobo. Učenci prvega razreda se namreč menjavajo v učilnici, da se eni uče od 8.—10. in od 1.—3., drugi pa od 10.—12. in od 3.—5. ure. Pripoznati se mora, da je to skrajno higijenična naredba! Le pomislimo, kako svez zrak bo v tem prostoru pozimi, ko morajo biti okna zaprta! Pa, kaj čemo, erar nima prostora. Čuditi se je le, da sanitetna oblast to dopušča.

Iz hleva pri „Črnem orlu“, v sredini mesta, prihaja vedno večji smrad. Ali je neki ravno Idrijčanom usojeno, da morajo duhati vsakojake vonje, tudi take, ki bi se lahko odpravili. Apelujeemo na g. nasvetnika, ki je že dovolj pokazal, da ljubi snago in red, naj tudi tukaj kaj ukrene. Saj se že kje na svetu nahaja kak hlev, pa le ni takega smrada iz njega.

Zabaven večer, ki ga je priredila „Narodna čitalnica v Idriji“ preteklo soboto, je prav dobro uspel. Vse je bilo židane volje. K uspehu so največ pripomogli gošpici Leni in Pavla Lapajnetovi s krasnim petjem, prof. Vavpotič (klavir) in Bajželj (profesor) ter pevski zbor pod vodstvom učitelja Pleskoviča. Vsi so želi obilo pohvale. Tudi opera „Nesrečna ljubezen“ je splošno ugajala. Gostovala sta dva priznana pevka matadorja, ki sta pa pela — inkognito. Tudi od gosi ni nič ostalo kot kosti in klun. Doživeli smo res prijeten družaben večer.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. novembra

— Šuklje v parlamentu. —

Človek ne da miru, kjer le more grize s svojimi gnilimi zobovi na vse strani. Vedno piha, kakor star maček, če mu stopiš na rep, ali pa renči kot lačen psiček, če mu hočeš skledo vzeti, iz katere je! Z eno besedo, ta človek, ki bi ne smel na solnce hoditi, ne da nikjer miru! Da se je velikonemška golida izlila nad Šustersičem in Plojem, to imata zahvaliti gobeždaču Šukljetu. Dr. Tavčar je kot kontragovornik proti Gessmanovi nujnosti brez dvojbe zmerno govoril, in Šuklje sam ga je radi tega pohvalil. On sam pa je v svojem odgovoru govoril same psovke, sama žaljenja proti dr. Tavčarju! In tudi Vsenemci si je privoščil, dasi je moral vedeti, da ti siroveži ne bodo svojih goltancev držali! Tudi v soboto je Šuklje zopet govoril o deželni avtonomiji, o slabi in predragi sedanji ljudski šoli in še o mnogem drugem pezdiju! Privoščil si je zopet — brez vsake potrebe našo stranko in Vsenemce. Trdil je, da — Schönnernerer gröllt, Stein graunt, Malik quietscht! Samo živalski glasovi torej! Naravno, da bodo Vsenemci pri prvi priliki z vso sirovostjo se navadili na Šukljeta. Ta pa se bode zatekel k „Narodnim

Listom“, češ, zopet se liberalni Slovenci name — vrlega in velikega Slovana — nahujskali Vsenemce. In vladni Ciper bo zopet pretakal debele solze po umazanih predalih „Narodnih Listov“. Mesto da bi se dobil človek, ki bi temu Šukljetu prijateljsko svetoval, da naj že vendar enkrat jezik za zobmi drži in naj nikar ne hujska, ko vendar ve, kako je s surovim maslom čezinčez obložen!

— „Zveza“ z Vsenemci. Z Dunaja se nam piše: „Narodni Listy“ imajo zadnji čas posebno taktiko. Da se jim ni treba pečati z usmiljenja vrednim položajem svoje stranke in s klavnim postopanjem mladočeskih poslancev v državni zbornici, padli so trije lačni redakterji „Narodnih Listov“, ki sede v zbornici, in ki upajo vsled hvaležnosti vlade tudi v novo zbornico priti, po naprednih naših državnih poslancih ter razvijajo fantazijo o zvezi med Vsenemci in naprednimi Slovenci. Te čenčarije so ravno tako neumne, kakor lažnjive. Trditve o ti zvezi so oslarije prve vrste, naj že pridejo iz teh ali onih ust. Tudi ne postanejo ničesar drugega, naj jih zapišejo „Narodni Listy“. Če si s tem pridobe večji kos „zveneč“ vladne hvaležnosti, jim ga iz srca privoščimo! Dotične napade je „Slovenec“ že 13. novembra z Dunaja telegrafično signaliziral: glasilo mladočeske stranke pa jih je pričelo dne 15. novembra, to je na dan shoda naših zaupnikov. Iz tega sledi, da je bilo vse to med našimi klerikalnimi in pa med mladočeskimi poštenjaki dogovorjeno. Gliha vkup štrija! Kako domišljav je pisec „Narodnih Listov“, izhaja iz tega, da Velenemci dr. Šustersiču ničesar niso očitali, česar bi svet že davno ne bil vedel. V tem pogledu ni bilo Velenemcem dati nikakih informacij, ker take reči same na dan silijo. O Šukljetu pa se je v Ljubljani že tudi mnogo pisalo, in vsak človek ve, da imajo Velenemci v Ljubljani tudi somišljenike, ki jim gotovo vedno dopisujejo. Da smo mi dajali o Šukljetu informacije, bi bil ta človek globokoje običal v blatu! Premišljena hudobija „Narodnih Listov“ pa tiči v tem, da stvar nekako tako zasukavajo, kakor da so naši poslanci tudi o dr. Ploju izdali Velenemcem potrebne podatke. To je lumparija navadne vrste, podobna tisti lumpariji, katero je ožigosal dr. Ryba v zbornici, ko se je branil proti očitamju, da žró „Narodni Listy“ iz vladnega korita. Sicer se pa mi s temi češkimi židi ne bomo dalje prepirali — sedaj se s Šustersičem in Šukljeto bratijo, in kdor se za to skupno valjanje po vladnem blatu ne navdušuje, tega hočejo zadušiti z „zvezo z Vsenemci“. To zvezo so očitli češkim veleposelnikom, češkim radikalcem in agrarcem, katolikom iz Morave in tudi nam. V dobri družbi smo torej — zategadelj pisarjenje „Narodnih Listov“ niti našega zaničevanja ne vzbuja.

— Prognanstvo v štajersko Sibirijo. —

Kako ravna graška nemška gospoda pri sodnih imenovanjih in premeščenjih v svojem področju, je že obilno znano: Slovenca pošljejo v nemške kraje, k nam pa pošiljajo Nemce, ki ne znajo nobene slovenske besede in če lomijo par stavkov, so se jih le za silo priučili; s tem pa seveda še ni rečeno, da znajo popolnoma slovenski, kar bi se moralo od sodnika, ki službuje med slovenskim narodom, z vso pravico zahtevati. Kakor s pravniki, tako se je začelo prakticirati zdaj tudi z davčnimi uradniki. Koncem oktobra so se vršila imenovanja in premeščenja v davčni službi za Štajersko. Slovenec kontrolor Rudolf Postružnik v Slovenski Bistrici je imenovan in premeščen v Schladming na Gornjem Štajerskem, odkoder pride Nemec davkar Stermschegg v št. Lenart v Slovenskih goricah. Postružnik mora potovati ob svojih stroških, Stermschegg pa premeste na državne stroške. Opravičeno kliče „Domovina“: „Kje je tukaj pravica, kje enakopravnost slovenskega naroda? Ali res Slovenci niti tega ne zmoremo, da bi slovenskim državnim uradnikom zagotovili službovanje v domačih krajih? Kličemo Vam, go-

spodom državnim poslancem, da nemudoma izpolnite potrebno izpremembo v navedenem premeščenju, ker se je čas, še uradujeta imenovana uradnika na dosedanjih mestih. A požuriti se je treba. Ne gre se samo za osebo Postružnikovo, gre se temveč za narodni interes, katerega Slovenci nikakor ne znamo tako uvaževati, kakor naši nasprotniki Nemci, ki branijo z vsem svojim brutalnim vplivom tudi najzadnejše mesto svojim pristašem.“

— C. kr. strokovna šola za čipkarstvo v Idriji preneha biti.

koncem letošnjega leta in se spremeni v filijalni zavod c. kr. osrednjega čipkarskega zavoda na Dunaju pod imenom c. kr. čipkarski tečaj. Vodjo te šole Ivana Vogelnika so premestili k osrednjemu čipkarskemu tečaju na Dunaj. Tako je ukrenilo naučno ministrstvo, ker je uvidelo, da poslej, ko ne bo smela šola več kupčevati s čipkami, za kar edino je bil Vogelnik usposobljen, ne more biti več mesta na strokovni šoli strokovno popolnoma neusposobljenemu voditelju. Le tako si moremo razlagati ravnanje ministrstva, ki je ukrenilo, da se komaj ustanovljena šola nakrat opusti. Sumljivo je tudi, da „Slovenec“ ne navaja razlogov za opustitev šole, dočim hvali na vse pretege svojega „odličnega“ pristaša Vogelnika, ki z njim celo Jugoslovani pridobe na ugledu. Kako ste vendar smešni, klerikalci! Vogelnik, ki je človek brez prepričanja, in se je dal vpriči za klerikalno politiko v Idriji le vsled tega, ker je vedel, da mu bo to neslo, ki je kot vodja izključno slovenskega zavoda dal obesiti nemško firmo šole na prvo mesto, se posluževal tudi do slovenskih uradov uradnih zavrtikov in vinjet s samo nemškim besedilom. Tak mož naj toraj pridobi na ugledu Jugoslovancov! To je pač samo za idrijske klerikalce! Poznamo dobro Vogelnika in vemo, da je eden izmed tistih mož, ki jih mnogo najdemo v korumpovani klerikalni stranki. Klerikalci so mu bili hvaležni, in izposlovali so pri vladi, da je Vogelnika, ki je bil brez strokovne sposobnosti, imenovala za vodjo strokovne šole za čipkarstvo brevi manu brez kakage razpisa mesta, kar je bilo naravnost unikum in možno le v Avstriji, kjer klerikalci prodajajo narodne interese za osebne dobičke. Da je bilo temu res tako, pričra ravno najnovejša odredba naučnega ministrstva. Komaj pa so klerikalci spravili ednega izmed svojih vnetih pristašev na „gorko“, se že sliši, da nameravajo storiti drugo lepo delo. V Idriji se namreč govori, da postane voditeljica novega čipkarskega tečaja hčerka Buchalova, onega Buchala, ki se je pri zadnjih občinskih volitvah tako vrlo postavil za klerikalce, ki se temu mogočnemu gospodu zopet hočejo skazati hvaležne, dasi je za to mesto več starejših čipkarskih učiteljic na razpolago, ki se jim Buchalova hčerka glede sposobnosti niti z daleka ne more primerjati. Če se to zgodi, bo nekaj neslišnana, in skrbeli bomo, da se bo o stvari na pristojnem mestu govorilo. Jedenkrat se je že na ljubo Buchalovi hčerki zapostavilo rudarjevo hčerko s pomočjo klerikalcev, sedaj pa ne bomo trpeli več, da bi pod klerikalno zaščito cvetel najgrši protekcionizem.

— Samostojni c. kr. gimnazijski razredi z nemško-slovenskim poučnim jezikom v Celju.

— Tako slove ime onega učilišča, katero je že povzročilo tolikanj hrupa v naši javnosti, o katerem se je po raznih časopisih, zlasti nam Slovincem nasprotnih, že toliko pisarilo ter o njem kaj burno disputiralo tudi v državni naši zbornici. Ta naša „slovenska“ gimnazija — „das windische Trutzgymnasium“ jo nazivajo Nemci — je pristnim, še bolj pa dozdevnim našim Germanom pravi trn v peti. Ni se torej čuditi, da z veliko naslodo uporabljajo vsako priliko, ki se jim le nudi, da javno diskreditirajo ta zavod ter obrekujejo učitelstvo, ki marno na njem opravlja težek svoj posel. V novejem času je

jel slovenski list, ki ima vedno polna usta, da hoče le narodovo dobro in korist, — „Slovenec“ se imenuje — zaletavati se v to učilišče naše slovenske mladosti ter trositi v svet neosnovane in neistinite vesti o njem. Nič na svetu ni popolnega. Tudi na naši celjski „slovenski“ gimnaziji je gotovo kaj, kar možno ni povsem na mestu. Mi smo zmerom vneti za stvarno in resnično kritiko. A osebnosti tu ne pridejo v poštev. Kam pa pridemo, če iz osebnih ozirov podajamo javnosti lažnivo poročila? Tako je „Slovenec“ nedavno tega pisal, da slovenska gimnazija v Celju hira in nazadnje, da število učencev pojema itd. In vendar je istina, da ravno v sedanjem šol. l. 1906/7 šteje ta gimnazija 213 učencev, torej število, kakršnega doslej ta zavod še sploh ni imel. In kako hitro so pograbili nemški listi a la „Deutsche Wacht“, „Grazer Tagespost“ in „Tagblatt“ in dr. to laž ter jo kot istino razglašali urbi et orbi! Ponosen je lahko na to dejstvo naš resničen prijatelj „Slovenec“! — Kar smo si po mnogoletnem trudu pošteno priborili, to si moramo tudi osigurati za v prihodnje. Celjska slovenska spodnja gimnazija ima frekvenco, s kakršno se ne morejo ponašati mnoge gornje gimnazije v Avstriji. Naša dolžnost je, da si pridobimo veliko gimnazijo v Celju. Predpogoji so tu, nihče jih ne more zanikati, — tudi država ne. Mi Slovenci nismo kar „na pol“ — državljani. Peščica Kočevcev dobi k letu popolno gimnazijo, a nam skoraj polmilijonskim spodnještajerskim Slovincem bi si jo pa upala država odreči? Na noge, rojaki! **Zahtevajte**, čas moledovanja je prešel. Tudi nam gredo pravice, po ustavi zajamčene!

— **Klerikalni shod v Dornbergu na Goriškem.** Klerikalna stranka na Goriškem je izgubila v zadnjem času vso veljavo, ne upa si prirediti niti enega javnega shoda več, dobro vedoč, da ji razbijejo vsak takšen shod naprednjaki, ki so si v zadnjih letih pridobili nepričakovano močno zaslobo v najširših ljudskih masah. Ker klerikalci ne morejo več javno zborovati, prireajo na skrivnem zaupne shode, sprejemajo na njih bobneče resolucije in izrekaajo pri zaprtih vratih klerikalnim poslancem zaupnice, da bi s tem javnost preslepili, kakor da bi ves narod stal v klerikalnem taboru in odobral postopanje klerikalnih poslancev. Takšen shodek so priredili tudi v nedeljo v Dornbergu. Da shoda nista naznanila niti „Gorica“, niti „Primorski List“, se razume samo ob sebi.

Šele neposredno pred shodom so iz župnišča dali deliti med ljudstvo vabila na ta shod meneč, da bodo na ta način preprečili, da bi za shod izvedeli naprednjaki, se nanj pripravili in ga razbili. A tudi ta maneuver se jim ni posrečil. Dasi je vodstvo napredne stranke izvedelo za klerikalni shod šele v nedeljo zjutraj in ni moglo v zadnjem hipu ničesar ukreniti, vendar je ljudstvo samo iz svoje iniciative poskrbelo, da se je klerikalno zborovanje docela ponesrečilo. Na shod sta prišla prodajat svojo modrost dr. Gregorčič in dr. Pavletič. Ker sta opazila razpoloženje ljudstva, sta se s svojimi maloštevilnimi somišljeniki zaprla v občo pisarno in si najela orožniško asistenco. Ko so pristaši napredne stranke došli na zborovališče, so našli vhod zaprt in zastražen z žandarmi. Razume se, da se jih je radi tega polastila silna nevolja, kateri so dajali duška z ogorčenimi klici proti drju. Gregorčiču in njegovi družbi. Smelo lahko trdimo, da bi bili naprednjaki vtrli v zborovalno sobo in razbili shod, ako bi ne bilo klerikalcev stražilo — orožništvo! Klerikalnega shodka se je udeležilo v celem kakih 100 oseb, med temi več nego polovica žensk in otročaje. Takšen je bil „sijajen“ Gregorčičev shod v Dornbergu, o katerem poročajo včerajšnji „Slovenec“ v dolgi brzojavki. Velika blamaža je bil ta shod za Gregorčiča in ničesar drugega!

— **Slovenski inženirji in geodeti.** Z ozirom na notico pod tem

inženirjev: Vendar se je enkrat nekdo spomnil po tako dolgem času, naj se organizirajo slovenski inženirji in geodeti. Z veseljem pozdravljam to idejo, saj edino le na ta način je mogoče res pravo delo. Da le tudi sedaj ne bi ostalo pri besedah. Sramota bi bila za nas, ako si res ne ustanovimo svojega lastnega društva, ko ima dandanes že vsak stan svojo organizacijo, svoje društvo. Žalostno stanje na tem tako važnem polju v naši domovini nas sili, da pričnemo z resnim delom. Strokovna predavanja naj se širijo med našim ljudstvom da ga na ta način pridobimo zase. Naši „gospodje“ so bili do sedaj sila komodni. Kaj so se brigali za vse to, kaj jim je mar, če zasedejo naša mesta tuje, še ljubše jim je. Nas pa silijo v svet, v tujino. Značilno je, ker mi je rekel neki stavbni svetnik: „Ne vem, kako je to, da hoče vsak absolviran tehnik ostati v domovini. Mlad mož mora med svet, magari v Ameriko.“ Tako govorijo ti gospodje. In kaj naj storimo mi mlajši? Ali naj pri teh okolščinah pri teh razmerah držimo roke navzkriž? Ni čudo, da mora tako postopanje zadeti na odpor in ravno mi smo poklicani, da stvar temeljito reorganizujemo. Še je čas, zato hitimo na delo. Tako pičlo je število tehnikov in še ti ne morejo dobiti službe v domovini. Dostikrat sem že bral dopise v časnikih, naj se poprimejo dijaki bolj tehničnih študij, da je pomanjkanje tehnikov. Sedaj pa poglejmo sedanje stališče. Saj je skoraj izključeno, da bi bil sprejet po končanih študijah v domovini, s žalostnim sreem naj vandra potem po svetu s trebuhom za kruhom. Taka je sedaj naša usoda. Zatorej glejmo, da se čim prej skliče kongres slovenskih tehnikov da se položi temeljni kamen nadaljnjem razvoju. Po mojem mnenju je najboljša da da kdo izmed tovarišev oklic v „Slov. Narod“, da se ta in ta dan vrši zborovanje in vem da se bodo odzvali vsi tehniki, vsaj tisti, kdor misli na resno delo.

Ing. A. H.
— **Železnica Šentjanž-Trebnje zagotovljena.** Včerajšnji konferenci pod predsedstvom železniškega ministra Derschatte se je posrečilo odstraniti zadnje ovire glede lokalne železnice Št. Janž-Trebnje. Financiranje se izvrši baje na ta način, da bo dolenska železnica emitirala dva milijona, za katere prevzame jamstvo dežela.

— **Iz sodne službe.** Kancelist g. Ignacij Lampič v Krškem je premeščen v Ljubljano, kancelijski pomočnik gosp. J. Sedolšek pa v Žužemberk.

— **Poštna vest.** Poštna oficijantinja v Kindbergu gđ. Marija Goričar je dobila službo poštne upraviteljice v Rečici.

— **Iz gledališke pisarne.** Danes zvečer se igra drugi veseloigra „Na višavah“. — V petek Rigolotto. Pripravljata se Shakespearejev igrokaz „Beneški trgovci“ v Zupančičevem prevodu in Smetanova opera „Prodana nevesta“.

— **„Narodna čitalnica v Ljubljani“** priredi, kakor smo že poročali, v sredo, dne 21. t. m. ob polu 9. uri zvečer v društvenih prostorih svojim p. i. članom in vpeljanim gostom svoj I. družbinski večer v sezoni 1906/7. Sodeluje ljubljanski sekretat na lok. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je tvrdka Ivan Perdan izročila 1000 K, pridobljenih ob prodaji naših družbenih vžgalic. Podpirajte Slovenci to tvrdko, ki tako uspešno deluje v prid šolske dece ob jezikovnih mejah — torej na eminenten način narodu v prospek. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— **Na zabavnem večeru koncertnega zbora „Glasbene Matice“.** Dne 24. t. m. pele se bodo poleg drugih pesmi tudi najnovejša skladbe naših domačih skladateljev gg. Adamčiča, Deva in dr. Schwaba. Pri solo-petju nastopi z prijaznostjo gospica Josipina Šušteršičeva, učenka g. koncertnega vodje M. Hubada. Za komičen del sporeda je izvrstno preskrbljeno in prepričani smo, da vsakako zadovolji cenjene obiskovalce. Pričetek zabavnega večera je točno ob polu 8. in ne ob 8. in to na splošno željo plesalk in plesalcev, katerim bo s tem dana prilika, da se bodo že ob polu 11. začeli vrteti. Pripomniti nam je, da je noslovodia restavracije „Narod-

da se z največjo vestnostjo potrudila, da ustreže sl. občinstvu z navadnimi cenami, s točno postrežbo in kakovostjo jedi in pijače.

— **Nov zdravnik.** V Deghenhijevi hiši na Dunajski cesti se je nastanil in pričel svojo zdravniško prakso dr. Bogdan Derč. Dr. Derč slove kot izborni zdravnik, zlasti je specialist za otročje bolezni. Prakticiral je na Escherichovi in Schrötterjevi kliniki na Dunaju in kirurškem oddelku dež. bolnice Kranjske. Dr. Derč je bil dlje časa sekundarjev namestnik v najdenišnici na Dunaju, kjer je zlasti imel priliko študirati otroške bolezni. Slovensko občinstvo opozarjamo na Dr. Derčev oglas v našem listu.

— **Društvo „Naša zveza“** priredi jutri, v sredo zvečer ob 8. zabavni večer v restaciji „Pri Roži“ v I. nadstropju. Društveniki in prijatelji društva so vljudno vabljeni!

— **Za mestne uboge ljubljanske** je darovala gospa Hermina Del Cott po želji svojega umrlega očeta g. ces. svetnika dr. Adolfa Eisla 200 K.

— **Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih.** Podružnica zborovala je dne 15. t. m. v bibliotekni dvorani c. kr. deželne vlade. Po odobrenju zapisnika zadnje seje poročal je predsednik, dvorni svetnik Rudolf gr. Chorinsky o delovanju odbora. V to izvoljeni pododsek našel je za otroško zavetišče zelo pripraven stavbni prostor. S stavbo se bode kmalu lahko pričelo, ker je avstrijsko pomožno društvo za bolne na pljučih na Dunaju obljubilo, da prispeva za brezobrestnim posojilom 10.000 K k nakupu stavbišča ali pa da poravnava stroške za stavbo v 25. letnih obrokih. Je-li se zgodi to ali ono, se bode odločilo v seji kuratorija, ki se ima v kratkem vršiti na Dunaju. Kazalo bode torej, da se eden tukajšnjih članov kuratorija udeleži seje. Če le mogoče, šel bo predsednik sam na Dunaj, da zastopa interese kranjske podružnice. Obenem pa je podružnični zdravniški odsek dokončal vse predpriprave, da se v kratkem lahko prične z domovnim odvrčanjem jetike. Sestavil je vprašalne pole, ki se imajo v vsakem podružnici naznanjenem slučaju jetike natančno izpolniti in ki bodo sčasoma dovoljevale natančen vpogled v tozadevne socialne razmere. Vprašanja tičejo se tako bolnika samega, kakor osobito njegovih rodbinskih razmer, stanovanja in zasluga. Posebno pozornost obračajo te vprašalne pole na otroke in druge sstanovalece bolnika. Na podlagi tozadevnih podatkov, ki jih imajo zapisati deloma strežnice, deloma podružnični zdravnik, odloči se v vsakem slučaju, kako pomoč ima dobiti rodbina. Z zdravljenjem se podružnica principijalno ne bo pečala, pač pa bodo njeni organi gledali na to, da jetičnik redno konzultira svojega zdravnika in da natančno izpolnjuje njegove navedbe. Če treba, bode podružnica zdravljenje pospeševala v tem, da preskrbi bolniku primerno hrano, v slučajih, v katerih je to potrebno, prepeljala bode bolnika v bolnišnico itd. Svojo glavno skrb pa bode podružnica obračala na otroke in sstanovalece jetičnikov, da jih obvaruje pretečega jim okuženja. V ta namen se bodejo rodbine redno nadzirale in podučevale o varnostnih navedbah proti jetiki ter o zdravju primernem življenju v obče, se bode razkuževalo perilo, obleka, bolniška soba, se bode delila primerna hrana itd. Za sedaj dobivale bodo ubožne rodbine jetičnikov mleko in kruh. Kakor znano je mleko eno najvažnejših hranil v boju proti jetiki. Podružnica sklenila je z neko mlekarno pogodbo, da dobiva od nje mleko najboljše kakovosti po 15 v za liter, ki ga potem v potrebni množini brezplačno oddaja svojim oskrbovancem. Kruh zalagala bode pekarna Schrey. Okusni in tečni siratko napravljani kruh dajal bode g. J. Schrey z ozirom na blagotvorni namen po 32 mesto 40 v za hleb, zakar mu bode tudi na tem mestu izrečena zahvala. Da se kontrolira uspeh, naročila se je pri tvrdki Garvens na Dunaju tehnična za osebe. Ta se je postavila v ordinaciji sobi v „Mestnem domu“, ki bode za sedaj služila kot oskrbovalnica. Vsi oskrbovanci morajo vsačih 14 dni priti v oskrbovalnico. Tu se zdravniško preiščejo in tehtajo, ter dobe listek z tezo telesa, da tudi sami lahko opazujejo vpliv zdravju primernega življenja in pa nakaznice za kruh in za mleko za bodočih 14 dni. Razen tega obiskujejo strežnice redno vsako rodbino, od časa do časa pa tudi podružnični zdravnik. Pri tej priliki gledajo na to, da se strogo izvršujejo vsi nasveti, ter podučujejo rodbine vedno znova o varnostnih napravah proti okuženju z jetiko. Otroško zavetišče bode bistven del tega delovanja, kajti v mnogih slučajih bo neobhodno potrebno, preskrbovati

rodbine, ki ima le eno sobo na razpolago. Mati je jetična. Otroci so ves dan okrog nje in tedaj neprestano v nevarnosti, da se okužijo. Z oddajo matere v bolnico, bi se ne doseglo mnogo. Kdo naj potem skrbi za otroke in moža? Če pa oddamo otroke v zavetišče, kjer se zdravju primerno odgajajo, rešimo jih prav gotovo preteče jim kuge. A tudi za mater nam je potem mnogo lažje kaj storiti. — Vse te naprave, ki jih imenujemo domovno odvrčanje jetike, obetajo popoln uspeh. Kajti ž njimi lotimo se jetike pri korenini, v prenapolnjenih, vlažnih stanovanjih ubožnega ljudstva, kjer zajema ta strašna ljudska kuga vedno znova svojo moč. To prepričanje napotilo je vlado, da je v proračun prihodnjega leta postavila 2 milijona kron za odvrčanje jetike, katero vsoto naj dobi „avstrijsko pomožno društvo za bolne na pljučih“ in njega podružnice za domovno odvrčanje. Pri drugi točki dnevnega reda določiti se je imel znesek, ki se naj vsak mesec parabi za domovno odvrčanje. Pri tej priliki peval nam je blagajnik, ravnatelj g. Mahr, da se dohodki podružnice zelo manjšajo. Mnogi, ki so ob priliki ustanovitve pristopili kot društveniki, nemarajo več prispevati, drugi so zopet zmanjšali svoj prispevek. To je obžalovanja vredno, posebno sedaj, ko namerava podružnica razviti na vseh črtah svoje delovanje. Naravno je, da mora društvo, ki ima take dalekosežne cilje, nabrati nekaj kapitala in natančno premisliti in določiti vse smeri svojega delovanja, predno začne to razvijati. Če je pa že v tej prvi dobi zapuščajajo člani in podporniki, kaj bo pozneje? Akoravno so v prvi vrsti javni faktorji poklicani, sodelovati pri odvrčanju jetike mora podružnica vendar tudi apelirati na občinstvo. To tembolj, ker jetika ne prizanaša nobenemu sloju. Čajo pomagamo odvrčati, ne delujemo le v korist ubogih jetičnikov, temveč tudi v lastno obrambo, ne glede na to, da s tem sodelujemo pri važni in dalekosežni socialni nalogi. — Blagajnik je na to povedal da znaša premoženje podružnice po letošnjih izdatkih za zdravljenje otrok v Građeu in lečenju nekaterih jetičnikov v zdraviliščih nekaj čez 11.000 kron. Ker je otroško zavetišče bistven del nameravanih naredb in se bode po pojasnilu predsednika kmalu lahko pričelo z gradbo, ostati mora 10.000 K nedotaknjenih v ta namen. Preostaja pa potem tako malo, da se sploh ne more določiti kak znesek za domovno odvrčanje. Temu nasproti poudarjali so mnogi odborniki, osobito c. kr. deželne vlade svetnik dr. Fran Zupanc, da se mora pričeti z domovnim odvrčanjem. To je glavni namen podružnice in najuspešnejše sredstvo v boju proti jetiki. Pričeti se mora že radi tega, da se zadobe potrebne izkušnje. Če tudi ne storimo drugega, kakor da v vsaki naznanjeni nam rodbini redno razkužujemo perilo, obleko, bolniško sobo, kar ne bode veliko stalo, dosežemo v higijenskem oziru že prav veliko. Isto tako se je glavni tajnik, dr. Demeter Bleiweis-Trsteniški zavzemal to, da se takoj prične z domovnim odvrčanjem. Opozarjal je, da se bode šele tekom tega delovanja spoznalo, katere faktorje bi bilo še za pridobiti. Omenjal je na primer bolniške blagajne, ki drugod ustanavljajo lastna zdravilišča za jetične člane. Tudi ni dvomiti, da bodo javni faktorji, osobito občinski svet ljubljanski, povišali svoje subvencije, kakor hitro se razvije to v zdravstvenem in socialnem oziru tako važno delovanje. Predlagal je torej, da se naj vsaj za tri mesece določi vsota, ki ima služiti za domovno odvrčanje. V tem času spoznali bomo obseg tega delovanja in razvideli, na koga se imamo še obrniti, da sodeluje ali nam vsaj pomaga. Ko je predsednik pojasnil, da se v tekočem letu izplačata se dve subvenciji, namreč ona mesta Ljubljane v znesku 500 K in druga v tem letu dovoljena subvencija osrednjega društva na Dunaju v znesku 2000 K, sklenilo se je, takoj pričeti z domovnim odvrčanjem in v ta namen za tri mesece dovoliti 1500 K, mesečno torej 500 K. Akoravno ta znesek nikakor ne zadostuje, skušalo se bode doseči, kar je le mogoče. Obenem se je sklenilo, da naj se znova prične agitirati za namene podružnice in da naj se pred vsem članice gospenjega odseka naprosijo, da nabirajo nove društvenike in podpornike. Obenem obrnil se bode predsednik na znane dobrotnike, da naj podružnici pomagajo pri izvrševanju njene važne socialne naloge.

— **Odlikovanje.** Gosp. Karel Jeglič, ječarjev namestnik pri tukajšnjem deželnem sodišču, je bil vsled odločnega nastopa s svojimi v Orehku detaširanimi kazenciji, katerim se je pri požaru na Studencu pri Postojni posrečilo ogenj omejiti na eno samo poslopje in obvarovati vso vas nadaljnje nesreče, odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem. Jeglič

gotove smrti gluhega človeka, ki je bil v goreči hiši zaprt. Slovesno odlikovanje se je vršilo v nedeljo dopoldne ob 10. v jetišnici tukajšnjega deželnega sodišča. V ta namen je bil v prvem nadstropju takozvani osredni prostor okrašen jako okusno z zastavami in rastlinami, v sredini je bil postavljen cesarjev kip z državnim grbom, vse pa je bilo razsvetljeno z električnimi žarnicami. Vsi jetiški pazniki in praznični uniformah so se v vojaškem redu postavili na tem slavnostnem prostoru, kamor je prišlo tudi več povabljenih gostov. V krasnem govoru je omenjal oskrbnik jetišnice gosp. Julij Rabič pomen te slavnosti, kakor tudi zasluge odlikovanca. Vzpodbujal je navzoče paznike, naj po enakem zgledu izvršujejo svoje težke dolžnosti. Prišel mu je nato na prsi križec z željo, naj bi ga srečno nosil mnogo let. S trikratnimi klici na cesarja je končal svoj govor. Z ginjenim čutom se je zahvalil g. Jeglič za podeljeno mu odlikovanje in prosil, naj se njegova zahvala sporoči na najvišje mesto. V imenu tovarišev mu je častital paznik Ivan Lučovnik ter pripomnil, da to njegovo odlikovanje je obenem tudi odlikovanje vseh tukajšnjih jetiških paznikov, ter mu v znak spoštovanja izročil dragoceno darilo tovarišev. Obenem sta bila s pismenimi priznanji odlikovana paznika gg. Ivan Lenče in Anton Malovrh, ker sta v nekem drugem slučaju pri požaru na Studencu s kaznjenci pomagala ukrotiti požar. Popoldne je povabil g. Jeglič vse paznike v Hafnerjevo pivovarno na prijateljski sestanek, kjer je vlada najljubša zabava in so se vrstile vsakovrstne napitnice. Jako mičen pri tej zabavi je bil govor gospe Helenice Selko, soproge računskega vodje jetišnice. Za vse navzoče je bil to res pravi veseli dan.

— **Zvišanje cen železnim žicam in železnim klinecem.** Železni kartel je sklenil zvišati cene železnim žicam in železnim klinecem za 3 K pri stotu.

— **Za izseljence.** Vsled naznaila c. kr. ministrstva za notranje stvari osebe, ki se hočejo izseliti v braziljansko državo San Paulo, da bi se ondokaj naselili na vladnih naselbinah, svojega zemljišča nikakor ne dobe brezplačno, ampak morajo zanje takoj ob naselitvi plačati petino skupne cene t. j. približno 450 kron. Ostanek se mora plačevati v letnih obrokih do konca drugega obratnega leta brez ozira na to kako se je obnesla žetev. Za dtnarje in delavce na plantažah za kavo, ki se mislijo izseliti v državo San Paulo, so razmere prej kakor slej neugodne in osebe, ki si hočejo z delom v tej državi iskati zaslužka, se morajo zatorej odločno svrati pred izseljevanjem.

— **Nenavaden dogodek pri oranju.** Ko je te dni sin g. Andraja Mesesnela, posestnika in mlinarja na Viču, oral na njivi v Brdu, sta se mu naenkrat pogreznila oba konja do tri metre globoko. Oratar je seveda ves osupel gledal nenavaden slučaj. Ko so prihiteli ljudje pomagat, posrečilo se jim je šele v poldrugi uri spraviti konje iz globočine. Splošno se sodi, da so podzemeljski toki odnesli zemljo do vrhne skorje, katero sta potem konja slučajno predrla in padla v jamo. Ker konja nista padla z glavo naprej, se ni zgodila nobena druga nesreča, drugače bi bila gotovo postala žrtev tega nenavadnega zemeljskega žrela.

— **Lov all veronauk — kaj je važneje?** Iz šmarske fare se nam piše: Na Grosupljem imajo enorazredno šolo. Vsak teden en dan počuje v tej šoli kaplan iz Šmarje veronauk. Ker je imel te dni tudi počevati se krščanski nauk, vprašali smo domu idouče učence, zakaj nimajo veronauka. Odgovorili so: prišlo je pismo, da gredo gospod kaplan na lov. Vprašamo predsednika krajnega šolskega sveta, ako je katehet grosupeljske šole opravičen, zapustiti šolo in iti z njegovim sinom na lov. Ta kaplan prav pridno zahaja na lov in ni ga dne, tudi nedelja ni izvetza, da bi se ga ne videlo s puško v roki. Tukajšnji kmetje sploh ne vedo ali je on njih dušni pastir ali je kak boršnar. Poprejšni kaplan je imel rad device, ta pa lovi jerebice. Opozarjamo deželnega šolskega nadzornika, da se tudi take šole inšpicirajo, akoravno je predsednik krajnega šolskega sveta deželni poslanec. — Pred nekaj časa je bila notica v „Slov. Narodu“, da je neki predrzni tat ukradel v naši cerkvi kelih in nekaj drugega v vrednosti 800 kron. Župnik je naznanil to tatvino z lece z milo prošnjo, naj farani prinesejo toliko denarja, da se napravi nov kelih in razpostavil je tudi v cerkvi puščico in napravil običajni offer. Denarja se je veliko nabralo in še celo iz Amerike so poslali naši trpini precejšnjo vsoto. Ko v ta namen ni nihče več prinesel, spokoril se je predrzni tat in je liki „stotnik

glejte: župniku je ostala lepa vsota nabanega denarja. Vprašamo: Kam bo izginila ta vsota? Čuje se, da nas hoče naš dekan zapustiti. Za njim ne bomo pretakali nobenih solza. Govori se tudi, da bo naslednik kanonika Sajovica. Ali morda podari imenovano vsoto škofu Jegliču za njegove hirajoče zavode? Sramota, da se iz ubogega ljudstva izseda na ta način težko prisluženi denar.

— **Dober priredok.** Pri Novem mestu je majhen posestnik redil dve svinji, za kateri je dobil letos z mlađi vred 894 K.

— **V okrajni šolski svet v Trnovem** pri Ilirski Bistrici so izvoljeni 18. t. m. naslednji napredni moške: Ivan Urbančič (mesar), Ivan Valenčič št. 11, oba iz Trnovega, dalje Anton Tomšič župan in Anton Žnidaršič tovarnar oba iz Ilirske Bistrice, Aleksander Špelar iz Kosez, za namestnika gg. Rudolf Valenčič in Albert Domladiš. Torej sami napredni moške!

— **Nečaka je ustrelil** v Šterijancih pri Ormožu posestnik Josip Janžekovič. Misli je ponoči, da je tat na dvorišču, a je bil njegov 11-letni nečak Ivan Marinič, ki je šel na potrebo. Mariborsko sodišče je obsodilo Janžekoviča v petdnevni zapor.

— **Nesrečna rodbina.** V Kojnicah se je obesil 18letni posestnik sin Peter Geister. Oče njegov je umrl v blaznici, brat Petrov se je obesil pred dvema leti in druga dva brata sta istotako končala nenaravne smrti.

— **Zadužil se je** v Gradcu stavbni delavec Friderik Kemjak, ker si je sobico zakuril z mokrim premogom ter peč zaprl.

— **Zverinski sin.** Blizu Weiza na Gornjem Štajerskem je 16letni kmetski sin Kaler na grozovit način umoril svojo mlado mater. Z nožem in s sekiro ji je popolnoma zdrobil glavo. Pri sodišču je priznal, da je storil zločin, da je dobil denar za bicikelj.

— **Samomor.** V Celovcu se je ustrelil desetnik 17. polka Anton Smuk, doma iz Trbovelj. Ustrelil se je, ker se je bal kazni.

— **Strahovit vihar je zopet divjal** včeraj ves dan čez Liburnijski zaliv. Naš opatijski dopisnik nam poroča o tem 19. t. m.: Morje je bučalo tako besno, da je bilo kar strah poslušati to elementarno igro, ki se je z današnjim dnevom odigrala že v drugič v mesecu novembru. Valovi divjajo po morju in se pode kakor gore visoki drug za drugim proti kraju. Parniki se stiskajo v varnih (?) pristaniščih. Dež lije kakor iz škafa.

Veter poskuša nad drevjem svojo moč, grmenje in bliskanje pa daje celi situaciji še življši obraz. Ljudje, ki imajo svoje ladje na morju, delajo neumorno, da bi jih spravili h kraju, ali jih pa do kože premočeni pritirajo z močnimi verigami ali vrvmi na trda mesta. Reber ranjkega opatijskega pomola pa ni videti, ker je revež vedno pokrit z velikimi valovi. Kakor smo že rekli, lil je dež kakor iz škafa, in da je kakšen človek iz kakšne pametne države (na primer iz Abesinije) videl scene, katere so se odigravale v hišah ob državni cesti, bi si začuden spraševal če ljudje v Opatiji ne plačujejo nič davkov, s katerim bi mogla država plačati in imeti v službi kakšnega nadinženarja ali vsaj inženerja, katerega dolžnost bi bila, da bi vsaj časih nekoliko ogledal državne ceste, če imajo potrebne občestne jarke, po katerih bi se voda odtekala kam drugam, a ne v hiše ob cesti. Tu si videl ženske do kolenih stati v vodi s škafom v roki, s katerim so metale vodo iz hiš, tam si zopet videl cel kup ljudi, ki so iskali tistih majhnih luknjic, ki nosijo nesrečno ime „državni kamati“. Nekaterim hišam se je res videlo, kakor da stoje še zmeraj v času vesoljnega potopa ob državni cesti. Vse to se je dogodilo v Opatiji, svetovnem zdravilišču v Avstriji! Imenovana državna cesta je pač ena od najgrjnjih, kar jih je sploh po vesoljnem svetu. Videti je, kakor da bi bilo pod njo na tisoče in tisoče krtov. Na največ krajih ni niti 4 metre široka in ima pod sabo vodovod, električni kabel, kanalizacijo in sedaj dobi še tramvaj, tako da bi bilo najbolje, da bi imel človek perutnice, da bi letal po zraku, da nebi grazil blata do kolen, ali pa da nebi bil z blatom oskropljen od glave do nog od kakšne mimo se vozeče kočije. Gospodje tam na Dunaju vedo za te kriče razmere, a se ne zmejnijo, da bi jih preuredili. Polagamo še onkrat kompetentnim osebam na srce, da se že enkrat pobrigajo, da Opatija ne zgubi veljave, katero služi po naravi in zdravi legi v polni meri. Razvaline nekdanjega pomola in opisano dokolsko blato nam gotovo ne bodo gostov vabile, ampak jih podile proč. Ali se mora res za vsako stvar pobirati okoli davkoplačevalcev podpise in potem poslati

najponižnejo prošnjo na slavno vlado, da nam blagoizvoli storiti to ali ono stvar, za katero smo že zdavnaj plačali in še plačujemo mastne davke?

— **Jugoslovanske pevsko društvo v Pragi.** Slovenski, hrvatski, srbski in bolgarski visokošolci v Pragi prirede o božiču velik jugoslovanski koncert, čigar čisti dohodki se bodo darovali v rodoljubne jugoslovanske svrhe. Pri tej priliki se osnuje „Jugoslovanske pevsko društvo“ v katero stopijo Slovenci, Hrvati, Srbi in Bolgari. To bo prvo društvo, v katerem bodo združena vsa štiri jugoslovanska plemena.

— **Ljubeznivega ljubčka** ima v Trstu Jera Peter nel, katero je s škjarimi tako osuval, da so jo morali prenesti v bolnico.

— **Poskušeni samomor.** V Trstu je spil 65letni inženir Friderik Winkelson steklenico solitarjeve kisline. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico. Inženir je nevraščeničen.

— **Roparski napad.** Pri Barokovljah pri Trstu je voz, v katerem so sedele tri dame in en otrok, napadel neznan lopov in hotel iztrgati eni dami denarnico iz rok. Ker je kočijaž udaril po konju in zdirjal z vozom, je napadalec pustil voz in izginil po stranski poti.

— **Vlom v blagajno.** V Trstu so neznan tatovi vlomili v prostore specijske tvrdke Metzger & Co. in prevrtali železno blagajno, v kateri so dobili „koli 600 K.“

— **Poskušeni samomor.** 30letna šivilja Josipina Kramar v Trstu se je zastupila s karbolovo kislino, a so jo še pravočasno rešili.

— **Zastrupil se je** v Trstu pek Ferdinand Berlot s karbolovo kislino. Vzrok rodbinski prepir.

— **Divjih mačk** so ustrelili pretekli teden v Istri osem. Vse so izredno velike. Kakor sodijo strokovnjaki, so se pokazale divje mačke na Krasu v toliki množini zaradi poplav, ki so napolnile kraške jame in druga skrivališča teh zveri.

— **Bivši policaj — tat.** Na Reki je v trgovino urarja Albene vlomil 32let Iv. Zorn in Radovljice. Tatu so pri tem prijeli. Zorn je bil do nedavnega policaj v Trstu.

— **Slepar.** V Zagrebu so zaprli knjigovodjo Ferda Crvenko, ki je pod imenom Pavel Heidenreich osleparil po vseh avstrijskih deželah dame, katerim je obetal zakon. Neko damo na Spodnjem Štajerskem je osleparil na ta način za 3000 K, neko drugo v Ljubnem na Gor. Štajerskem za 2400 K itd. Crvenko je oženjen, živi njegova žena na Češkem. Pri njem so še dobili 2670 K in mnogo pisem zapeljanih žensk.

— **Mednarodna panorama na Pogacierjevem trgu** nam razkazuje ta teden Bodensko jezero z rajsko okolico. Toliko naravnih krasot menda ni nikjer na primerno tako malem prostoru nakupljenih, kakor tukaj. Na vsakem gričku stoji razkošni grad, ob jezeru pa se vrsti mesto za mestom, tako Lindava, Ravensburg, St. Galen, Bregencija, Kostnica itd. Pri Dornbirnu občudujemo gorske tesni, v Rappenlochu pa impozantni vodopad. Vse slike so narejene nalašč za panoramo ter jih v taki popolnosti in plastiki ne do bimo v nobenem drugem zavodu. — Prihodnji teden potujemo na Severn, rtič, in sicer od Stavangerja do Hammerfesta.

— **Panorama-kosmorama na Dvorskem trgu pod Narodno kavarno** nas od tedna do tedna bolj prepričuje, da je pravi zavod umetnosti. Otok Java, ki je razstavljen ta teden, se nam kaže z vsemi svojimi znamenitostmi v dovršeni popolnosti. Ako si ogledaš te slike, ki ti kažejo življenje javanskega prebivalstva, bujno otočno rastlinstvo in med drugim razvaline znamenitega budistovskega svetišča, imaš več od tega, kakor če bi probral belebe potopisne knjige o imenovanem otoku. — Prihodnji teden zanimivo potovanje na sever.

— **Glas iz občinstva.** Dežja je mnogo, a pešpoti ob Trnovskem pristanu in ob Opekarski cesti so še vedno v najslabšem stanju. V Velikih Čolnarskih ulicah bi kmalu potrebovali čolnov, da bi ne ostali v blatu. Že leto je minilo, kar bi nam ob Ljubljani pri Velikih Čolnarskih ul. napravili lahko par stopnjice, da bi se pomoglo našim ženskam do pranja, kajti sedaj morajo iti skoro do jezca, ako hočejo perilo pošteno oprati. Prosimo slavni magistrat, naj čim prej ugotovi tema dvema prošnjama.

— **O ljubljanski policiji.** Piše se nam: Grdega vremena se menda nihče bolj ne boji kot nekateri ljubljanski policaji. Včeraj med 6. in 7. uro se je podila po ulicah trojica pošteno natrkanih fantalinov. Kričali in tulili so, da je bilo človeka groza. Pozdravljali so mimoidoče z najgršimi besedami. Posebno nežni spol so obsipali s pikantnimi izrazi. Nekaterih so se celo dejanski lotili. Tako je bila napadena neka gospa Koman,

kateri so raztrgali dežnik od vrha do tal. Kje pač naj človek išče v takem slučaju pomoči kot pri stražniku? Pa kako, če je Ljubljana ob grdem vremenu takorekto brez policije. Razgrajati so nadaljevali svoje orgije na Valvazorjevem trgu, po Križanskih ulicah, po Bregu, po Krvavskem nasipu, koder so pasante na najrazličnejše načine nadlegovali. Opazovalec si je mislil, ker ni dobil stražnika na ulici, da se bo lahko pritožil v trnovski stražnici. Ali — glej ga spaka! — tu je bilo zaklenjeno in vse trkanje in zvonjenje je bilo brezuspešno.

— **Umrli** je na Dunaju generalni konzul I. razreda Aleksander p. Rehn. Prepeljejo ga v Ljubljano, kjer bo pokopan jutri popoldne.

— **Metulja rumenjaka** je našel včeraj g. Franz Avgust v Prulah za Ljubljano in ga prinesel v naše uredništvo.

— **Žepna tatvina.** Včeraj popoldne je bila Mariji Ostreževi iz Volavej, ko je na Marijinem trgu kupovala sukno, iz žepa ukradena stara denarnica, v kateri je imela 36 K denarja.

— **Rešena zagonetka.** Včeraj popoldne je prišel v neko gostilno nek kamnoseški pomočnik in poklical pol litra vina. Ker ga je pa že s seboj prinesel pod kapo, je, ko je tega popil, pri mizi zaspal. Ko se je zbudil, je hotel meni nič tebi nič kar tako oditi iz gostilne. Ko ga je pa gostilničarica prišla za denar, je začel razburjen praviti, da mu je bila medtem, ko je spal, iz žepa ukradena denarnica, v kateri je imel 60 K. Ker ni imel nič denarja, je seveda odšel, ne da bi bil plačal vino. Ko je pa potem šla gostilničarica v stranišče, je tam našla kamnosekovo denarnico, v kateri pa ni bilo 60 K, ampak samo 2 v. Pivec jo je bil menda tam izgubil.

— **Konja in voz odpeljal.** Te dni je prišel služiti k posestniku Francetu Sitarju v Stožicah št. 7 hlapec Fran Žagar, rojen v Trnovem, pristojen v Iško vas. Včeraj je rekel svojemu gospodarju, da ima svoj kovček v neki gostilni v Ljubljani, katerega bi rad šel iskat. Sitar mu je dovolil, da je vzel konja in voziček in šel po kovček. Ker pa dosedaj še Žagarja ni nazaj s konjem, se meni, da je voziček in konja neke prodal. Konj je rjave barve (pram), 16 pesti visok, voziček pa je majhen, kakor jih imajo mesarji in zeleno barvan.

— **Išče se lastnik denarja.** Dne 1. t. m. je na južnem kolodvoru izročil iz Amerike došli posestnik Ivan Perušič iz Čavljia pri Sušaku nadstražniku Večerinu nekaj nad 500 K denarja z opomnjo, da ga naj izroči pri zastopstvu „Rdeče zvezde“. Perušič je rekel, da se je še z drugimi nezanimi potniki pripeljal iz Amerike po ti črti in da se je potem v nekem mestu nekemu njemu neznane potniku, ki je bil menda tudi Hrvat, zmešalo. Dotičnik je Perušiču ta denar v blaznosti podaril, drugega pa je rekel, da ga bode vrgel v vodo. Ker se mu je pa blazni neznanec potem izgubil, je denar tukaj oddal. Zastopnik „Rdeče zvezde“ gospod Fran Dolenc, je denar sprejel in ga takoj dal v hranilnico, kjer bo čaka nadaljne odločitve. Komur bi bilo o tem kaj znanega, ali kdor je kaj interesovan, naj blagovolji sporočiti, oziroma se obrni na ljubljanski mestni magistrat.

— **Delavske gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 250 Macedoncev, 150 Hrvatov, 15 Črnogorcev in 10 Slovencev. V Heb je šlo 50, v Inomost 30, v Gospo sveto 25, v Linc pa 26 Hrvatov. V Beljak se je odpeljalo 40 Macedoncev, na Dunaj pa 35 Kočevarjev.

— **Izgubljene in najdene reči.** Posestnica Alojzija Gradiškova je izgubila črno denarnico, v kateri je imela nekaj nad 14 K denarja in zdravniški recept. — Posestnikova žena Uršula Bučanova je izgubila denarnico, v kateri je imela dva bankovca po 20 K. — Delavka Marija Severjeva je izgubila denarnico, v kateri je imela 26 K denarja. — Izgubljena je tudi kratka, srebrna verižica, vredna 4 K in črna ročna torbica, v kateri je bil zlat za 10 K in nekaj drobiža. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, oziroma najden dežnik, galoše, palica in srebrni pokal. — Šolski učenec Makso Ivanc je našel nikelnasto uro z verižico. — Policijski nadstražnik Jakob Kržan je našel američanski kovček z obleko. — Trgovski sotrudnik g. Fran Kovač je našel v Trdinovi trgovini nekaj denarja, kjer ga dobi izgubljeni nazaj.

— V hotelu pri „Avstrijskem caru“ je bila pred nekaj časom v postelji pozabljena večja vsota denarja. Lastnik dobi denar pri magistratu. — Marija Sedejeva je izgubila črno denarnico, v kateri je imela 12 K denarja. — Neka dama je izgubila operno kunkalo z biseri, ki je bilo v rdečem baržunastem futralu, vredno 60 K. — Neki gospod je izgubil zlat po-

ročni prstan, v katerem je vrezano ime „Mali“. — Posestnica Marija Smurčajeva je izgubila denarnico, v kateri je imela 27 K denarja in uhan. — Posestnica Franciška Pečnikova je izgubila rjavo denarnico, v kateri je imela nekaj čez 16 K denarja. — Knjigovez Karel Mozetič je izgubil zlat prstan, vreden 5 K. — V trgovini tvrdke Ernest Sark je bila pozabljena ročna torbica, v kateri je nekaj denarja in dva ključa. Lastnik naj se zglesi zanj pri g. Sarku. — Marija Brecetova je našla ročno torbico, v kateri je bilo nekaj denarja. — Marker g. Ivan Pikec je našel kunkalo in je oddal na magistratu. — Policijski stražnik Mihael Sitar je našel zeleno konjsko odejo.

— **Semeni.** Dne 19. t. m. je bilo na letni semenj prignanih 989 konj in volov, 411 krav in telet, skupaj 1400 glav. Kupčija je bila pri goveji živini dobra, pri konjih pa srednja, ker so prišli po govejo živino Moravci in Nemci.

— **Velik elitni vojaški koncert** celotne godbe pešpolka št. 27 pod osebnim vodstvom g. kapelnika Christopha bo jutri v veliki dvorani hotela „Union“. Program je jako bogat in obširen in se bode igrala tudi popularna muzikalična slika: Sanje avstrijskega rezervista. Začetek ob osmih.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi jutri zvečer v restavraciji pri „Belem konjičku“ (Trontelj), Wolfove ulice društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Jugoslovanske vesti.** — Hrvatski sabor. V včerajšnji seji se je nadaljevala razprava o predlogih poslancev dr. Lorkovića in dr. Petričića, tiščočih se splošne volilne pravice. S strani koalicije je govoril posl. dr. Lukinič, ki je ostro kritikal starčevićanski zakonski načrt o splošni volilni pravici. Na Luginičeva izvajanja je reagiral dr. Elegović. Med njegovim govorom so jele nekatere dame z galerije metati na Starčevićance cvetlice, na koali-cijske poslance pa koprive. To je dalo predsedniku povod, da je dal izprazniti galerijo. V svojih izjavah se je dr. Elegović dotaknil tudi Srbov razglašajoč, da je prišlo na Hrvatskem že tako daleč, da je treba Hrvate ščititi pred Srbi. „Priznam“, je rekel govornik, „da so pri nas ljudje, ki se imenujejo Srbe, toda jaz jim ne priznam pravice do eksistencije“. Pri tej priliki je zaklical Starčevićanec dr. Pavelić koaliciji: „Vi ste tu nositelji srbske državne ideje!“ Z ozirom na te besede je predsednik dr. Medeković opomnilj Pavelića, naj opusti medklice, s katerimi sumniči hrvatske državl-jane za veleizdajalce. Za Elegovićem je govoril Srb Svetozar Pribičević, ki je polemizoval s Starčevićanci in zagovarjal reško resolucijo. V imenu „izven strank stoječih poslancev“ je govoril dr. A. Peršić, ki je izjavil, da je za splošno volilno pravico in da bo zategadelj glasoval za dr. Lorkovičev predlog. Pribičevića izvajanja je pobijal dr. Vladimír Frank, ki se je izjavil proti proporcionalnemu volilnemu sistemu. Seja se je na to prekinila in nadaljevala popoldne ob petih.

— **Za sporazum med Italijani in Jugoslavlani.** V Italiji bo pričela izhajati nova politična revija, ki si je nadela nalogo, delovati za sporazumljenje med Italijani in Jugoslavlani. Revijo bo urejeval znani italijanski publicist dr. Rolfo Foa, ki je že opetovano prepotoval vse balkanske države in je na glas kot izborni poznavalec balkanskih razmer. List se bo zavzemal za „solidarnost italijansko-jugoslovanskih interesov“, ost njegove akcije bo pa obrnena proti pangermanski nevarnosti.

— **Slovenci v Ameriki.** — V rudniku je ponesrečil v Elyju Fr. Zajc, doma iz Pijave gorice. — Lep duhovnik je slovenski župnik v Clevelandu Vid Hribar. Nekemu duhovniku, ki ga hoče poslati škof na njegovo mesto, je pisal pismo, v katerem mu grozi s smrtjo, ako bi prišel v Cleveland. Pismo se je poslalo škofa. — Vlak je povozil v Klondyku Slovenca Jakob Magajno, doma iz Studenega pri Postojni.

* **Najnovejše novice.** — Za ravnatelja podržavljene Severne železnice bo imenovan ministrski svetnik dr. baron Panhans. — Častniki in vojaški uradniki morajo glasom najnovejše naredbe imeti dovoljenje vojnega ministra, ako hočejo študirati na vseučilišču. Vpisati se smejo le za izredne slušatelje ter prihajati k predavanjem v civilni obleki. — Baron Czikann, avstro-ogrski poslanik v Beogradu bo baje zaradi carinskega konflikta odpoklican. — Pri „narodnem pomoznem društvu“ v Zagrebu so se zgodili veliki neredi. Sodišče je odstavilo ravnatelja Sivoša ter za-

plenilo blagajno s 3 kronami in vse knjige.

— Kardinal-primas Vaszary je smrtno obolel.

— Dobra partija. Sloveča francoska pevka Ema Calvé se poroči z nekim slepim Američanom, ki ima 60 milijonov dolarjev ter bo svoji ženi zgradil lastno operno gledališče za poročni dar.

Književnost.

— „Slovenski Trgovski Vestnik“ ima v št. 11. naslednjo vsebino: 1. Pokojninski za zasebne nastavljenice. 2. Trgovski in obrtni shod v Tolminu. 3. Črtice iz kemije vsakdanjega gospodarskega življenja. 4. Raznoberosti. 5. Slovensko trgovsko društvo v Celju. 6. Društvene vesti. 7. Književnost.

Telefonska in urložjavna poročila.

Voloska 20. novembra. Danes se vrša občinske volitve v Veprincu. Ko je prišla volilna komisija v volilni lokal, ga je našla praznega. Le miza s tintnikom je bila v lokalu. Pri-stašev italijanske stranke ni videti nikjer. Volitve se vrše mirno. Vodi jih c. kr. nadkomisar.

Dunaj 20. novembra. Poslanska zbornica nadaljuje danes svojo razpravo o volilni reformi. Poslancev je jako malo navzočih, in še ti ne poslušajo govornikov. Jutri bo glasovanje o predlogu zaradi pluralitete.

Dunaj 20. novembra. Pododbor proračunskega odseka razpravlja danes o pogodbi z Lloydom.

Dunaj 20. novembra. Odbori vseh treh strank gosposke zbornice se danes posvetujejo o volilni reformi. Nazori so kaj različni. Med člani desnice je jako mnogo nasprotnikov splošne in enake volilne pravice.

Dunaj 20. novembra. Cesar četvrti delegacijsko zasedanje v ponedeljek ob 2 uri pop. s prestolnim govorom. Minister zunanjih del, Aerenthal, razvije svoj ekspozé šele prve dni meseca decembra v proračunskem odseku avstrijske delegacije.

Dunaj 20. novembra. Danes so izšla cesarjeva lastnoročna pisma glede imenovanja novega šefa generalnega štaba.

Gradec 20. novembra. Na mesto dr. Derschatte stopi v dež. odbor posl. Hofmann-Wellenhof, ki vsled tega odloži mandat za državni zbor. Mesto se je ponudilo posl. Einspielerju, ki je pa to ponudbo odklonil, češ, da se bo posvetil zgolj agitaciji za prihodnje državnozbornske volitve.

Lviv 20. novembra. Občinski svet je prosil vlado, naj odpre rumunsko in rusko mejo za uvoz živine, ali naj dovoli napraviti na meji klavnice.

Petrograd 20. novembra. Vesti pariških listov o atentatu na grofa Witteja se proglašajo uradno za popolnoma neresnične.

Petrograd 20. novembra. V Grozu je poročnik Ivanov poskusil ustreliti zapovednika svojega bataljona in je potem sam sebe usmrtil. Zapovednik je težko ranjen.

Petrograd 20. novembra. Stranka kadetov je prosila, naj ji vlada dovoli, da zopet ustanovi svoj klub, ki je bil razpuščen povodom razpusta dume. Stolypin je prošnjo odbil, češ, da so kadetje revolucionarji in da jim vlada ne more kot takim propagande še olajšati.

Gospodarstvo.

— **Ponudbeni razpis za dobavo lesa.** C. kr. trgovinsko ministstvo naznanja podpisani trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani: 1) da se bo na trgovski borzi v Bruslju dne 12. decembra t. l. vršila ponudbena razprava zaradi dobave 500 kosov hrastovega lesa razne velikosti, 2) da se bo ravnotam vršila v kratkem ponudbena razprava za dobavo jelovih kolcev za ograje. Prepis ponudbenega razpisa je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Uradni kurzi dun. borze 19. novembra 1906.		Denar	Blago
Nalozbeni papirji.			
4 1/2%	majska renta	99 20	99 40
4 1/2%	srebrna renta	100 25	100 45
4%	avstr. kronska renta	99 05	99 25
4%	„ zлата	117 20	117 40
4%	ogrška kronska renta	95 40	95 60
4%	„ zлата	113 75	113 95
4%	posojilo dež. Kranjske	98 60	99 60
4 1/2%	posojilo mesta Spljet	100 50	101 50
4 1/2%	„ Zadar	99 30	100 30
4 1/2%	bos.-herc. železniško posojilo 1902	99 75	100 70
4%	češka dež. banka k. o.	98 80	99 30
4%	„ ž. o.	99 —	99 50
4 1/2%	zast. pisma gal. dež. hipoteczne banke	100 35	101 35
4 1/2%	pešt. kom. k. o. z 10% pr.	104 90	105 90
4 1/2%	zast. pisma Innerst. hranilnice	100 —	101 —
4 1/2%	zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	99 75	100 20
4 1/2%	z. pis. ogr. hip. ban. obl. ogr. lokalnih železníc d. dr.	100 —	100 35
4 1/2%	obl. češke ind. banke	100 —	100 20
4%	prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	100 —
4%	prior. dolenskih žel.	99 50	100 —
3%	prior. juž. žel. kup. 4 1/4%	315 70	317 70
4 1/2%	avstr. pos. za žel. p. o.	100 15	101 15
Srečke.			
Srečke	od l. 1860%	218 50	224 50
„	od l. 1864	273 —	275 50
„	tizske	154 40	155 40
„	zem. kred. I. emisije	280 90	290 90
„	„ II.	291 —	301 —
„	ogrške hip. banke	26 8	26 3
„	srbške à frs. 100 —	103 50	110 —
„	turške	164 10	165 10
Basiliška	srečke	22 80	24 80
Kreditne	„	455 50	465 50
Inomoške	„	79 —	87 —
Krakovske	„	88 —	94 —
Ljubljanske	„	58 80	64 50
Avstr. rdeč. križa	„	47 7	49 75
Ogr.	„	28 5	30 50
Rudolfove	„	55 —	60 —
Salcburške	„	71 —	78 —
Dunajske kom.	„	5 4	5 14 —
Devizne.			
Južne železnice	173 25	174 25	
Državne železnice	876 —	877 —	
Avstr.-ogrške bančne deviz.	760 —	1770 50	
Avstr. kreditne banke	677 —	678 —	
Ogrške	818 25	819 25	
Životnostenske	242 50	243 50	
Premogokop v Mostu (Brüx)	706 —	710 —	
Alpinske montan	605 50	607 50	
Praške žel. ind. dr.	2674 —	2684 —	
Rima-Murányi	567 50	568 50	
Trboveljske prem. družbe	280 —	282 —	
Avstr. orožne tovr. družbe	577 —	582 —	
Česke sladkorne družbe	146 —	148 —	
Valute.			
C. kr. cekin	11 36	11 40	
20 franki	19 15	19 18	
20 marke	23 48	23 56	
Sovereigns	24 05	24 11	
Marke	117 62	117 85	
Laški bankovci	95 60	95 80	
Rublji	2 53	2 54	
Dolarji	4 84	5 —	
Žitne cene v Budimpešti.			
Dne 20. novembra 1906.			
Termin.			
Pšenica za april	za	50 kg K	7 47
Rž	april	50 „	6 60
Koruzza	maj 1907	50 „	5 18
Oves	april	50 „	7 47

Vrtna pred morjem 06.9. Srednji sranci kas 735.0 mm					
Novemb.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetрови	Nebo.
19.	9. sv.	724.7	10.1	sred. zahod	oblačno
20.	7. sj.	728.0	6.5	sl. svzhod	jasno
"	2. pop.	730.0	12.9	sl. jug	jasno
Srednja včerašnja temperatura 10.4 normala + 8° Padavina v mm 31.0					

učenec
za specerijsko trgovino **A. GERJOL,**
Vodmat, Ljubljana. 4172 1

postransko opravilo
za železniške upokoјence. Posebnega
znanja ni potreba. 4171-1
Ponudbe pod „**postransko op-
ravilo 100**“ na upravn. „Slov. Naroda“

ki bi moral tudi nabirati zavarovanja, išče za Notranjsko **velika avstrijska ljudska zavarovalnica** in sicer s sedežem v Ljubljani. Stalna plača, provizija in železniški vozni stroški. — Poudrbe pod „**Einkassierer**“ Trst, glavna pošta restante. Samo proti in-skratnemu listu. 4170-1

Za otroški rtec „Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ v Hrastniku na Štajerskem se razpisuje služba otroške vrtnarice. Plača znaša letnih 600 kron. Službo bode nastopiti 31. decembra 1906. Nekoliko vane prošnje naj se vnosijo najdalje **do 15. decembra 1906** z naslovom: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani, dne 19. novembra 1906.

zajamčeno pristna
bela in svetla rdeča po 36 kron, rizling
po 48 kron, pristna 50% olivovka in
tropinovec po 112 kron za 100 litrov
prodaja **I. Kravagna v Ptuj**.

išče primeren tekst (libreto) za opero
lirične ali epične vsebine, ali pa za
opereto. Ponudbe v najkrajšem času na
naslov: **Libreria Hromatka, Flume,**
Via del Governo. 4160—

specerijske stroke, star 25 let, več
slov. in nemšk. jezika, želi svojo se-
danjo službo **premeniti**.
Vprašanja na upravnništvo „Slov.

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXVI. (1906)
Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki
po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji
780 leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt
leta 2 K 30 h
Za vse neavstrijske dežele 12 K 20 h na leto
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h
Národna Tiskárna v Ljubljani

Zdravnik - strokovnjak
univ. med. dr.

za otroške in
vsak dan od 10.—11. ure
v hiši štey 1. v Sodnišk

**Brezplačne ordinacije za
41t2-1 ambulatoriju v**

IVAN & NI
trgovina z vili
Ladji: „Domitil
v Pulju
prodaja

Istrijanec, rdeč	36	38
bel	36	32
Dalmatinec, rdeč	32	34

franko kolodvor Puļ v izposojenih posodah, ki
franko kolodvor Puļ. Pošilja se le po povzetju
svojih vin popolnoma jamčiva

ščine prost, zmožen obeh dež. jezikov,
želi sedanjo službo premeniti s 15. de-
cembrom t. l. 4163-1
Pisma naj se pošiljajo pod „Z. 19“
na upravnišтво „Slov. Naroda“.

ciganski koncert

Vstopnina prosta.

z vsa opravila, pripravna posebno za
tujete. **V najem se da v stari hiši sredi**
vasi **4165-1**

trgovina

z mešanim blagom. Več se izve pri
A. Klofutarju v Kranjski gori.

Boždan Derč

otranje bolezni
op. in od 2.—4. ure pop.
publich. I. nad. v Ljubljani.

**troške bolezni v mestnem
Mestnem domu".**

KOLAJ ZIC

om na veliko.
" & „Štefanija“
v Istri
vina:

Ovčice (Opolno)	"	34	"	36
Teran (iz obranih jagod)	"	40	"	40
Muškat (bel, sladek)	"	56	"	60

e ne uračunijo, pa jih je treba čimprej vrniti
in sicer samo od 56 litrov naprej. Za prirodnost
2602 9

Lani lokali

Odda se tudi
lev za dva konja.
Naslov pove upravnistvo „Slov.
proda“ 2945. 40

Pri mestnem magistratu je izpraz-

Prošnje za podelitev te ustanove
vlagati, opremljene s potrebnimi
dokazili, **do 10. decembra letos** pri
mestnem ravateljstvu.

Mestni magistrat ljubljanski,
due 10. novembra 1906.

Raz

Vsled sklepa občinskega sveta
3. oktobra 1906 se bode upravljalo
mestno drsališče in ribn

a) **za**

4. Sezonska karta za gledalce in sp...

5. Visokošolci in častniki, ki so v
4 krone za sezono.

6. Duplikat vsake sezone karte st...

7. Dnevne karte stanejo 60 h, kada...

8. Dnevne karte za dijake, ki se

60 h za sezono.

0.) Letne vstopnice se dobivajo pri
lišču; dnevne vstopnice pa
1.) Otvoritev in zatvoritev drsališča s
ljubljskih dnevnikov.

b) **za vož**

1. od velikega čolna za polurno upor

Mestni magis
dne 9. no

gostilne in kavarne in ima 200 kron
kavcije, dobi dobro in stalno službo.
Obrniti se je na „K. R. 10“ poste
restante, Ajdovščina. 4142-2

delo proti dobri plači pri stavbniku
Ferdo Trumlerju, Ljubljana, Cesta
na Rožnik št. 31. 3977-8

Fran Cascio
Vegove ulice šte. 10.

zaročena. 4159
Ljubljana, 18. novembra 1906

glas.
telnega stolnega mesta Ljubljane z dne
pri Podturnski graščini

ne 2. novembra 1906 določil glede dr-
žolni na ribniku v poletnem času sle-
psanje:
ebo.
načrta na 6 kupa na obo-

...kazejo z legitimacijo šolskega vodstva

o s čolnii:
po za osebo 20 h, za 2 ali 3 osebe 40 h

daje tozadevna pojasnila in sprejema
stnega magistrata.

rat ljubljanski,
mbra 1906.

mizarski pomočniki
dobe trajno službo pri **Rudolfu War-
bineku**, I. kranjska tvornica klavirjev
v Ljubljani, Hilšerjeve ul. 5. 415

koncert

banka“
Podružnica v CELOVCU.
300.000.
od dne vloge do dne vzlaga:

Delniška glavica K 3.000.000.—. **Rezervni sklad K 300.000.**
sprejema od 1. novembra t. l. vloge na vložne knjižice in na tekoči račun po 4 $\frac{1}{2}$ %, ter je obrestje od dne vloge do dne vzdiga;
obenem zvišuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4% na 4 $\frac{1}{2}$ %, začeti s 1. novembrom t. l.

Rentni davek plača banka sama.

3—133

